

er flere Liebhavere til Huse uden Jord. Det kan ligge i, at Huse uden Jord som oftest ligge i Byerne og derfor bedre kunne afhændes, men faktisk er det, at Huse uden Jord kunne vi bedre sælge end Huse med Jord. Naar nu Forholdet er saaledes, forekommer det mig, at det er temmelig magerl, hvad de ærede Herrer Forslagsstillere komme og byde Danmarks Husmænd og Arbejdere. Have de ikke andet og mere at byde paa end der bydes med dette Kommissionsforslag om en aristokratisk sammensat Kommission angaaende Forhold med Hensyn til hvilke Ministeriet erklærer, at det ene er der ingen Anledning eller Trang til, ligesom det ogsaa synes mig mindre begrundet at antage, at det andet særlig skulde være noget, som Arbejdere og Husmænd skulde sætte Pris paa, saa betyder det hele ikke meget. Derfor staaer jeg som min Anke Nr. 2 overfor dette Forslag, at jeg vil haabe og ønske, at dette Forslag, inden det bliver ophøjet til Lov, maa undergaa en saa indgaaende og alvorlig Forhandling i Udvalget, at der maa blive stillet denne Kommission andre, større og flere Opgaver, end der foreligger i Lovforslagets § 2. Jeg ved jo ikke, hvor mange gode og store Hensigter mulig de ærede Forslagsstillere have med deres Forslag; de kunne maaste være mange, gode og store, men jeg holder mig kun til, hvad der her foreligger, og det, der staaer i § 2, forekommer mig virkelig, er grumme magert. Jeg tror ikke just, at vi andre skulle blive lynderlig fede af de Resultater, der ere komne med paa dette Omraade, men jeg tror, dette her er magrere end det, der bydes os almindelige Bønder.

I Lovforslagets § 4 siges der, at Formanden med Kommissionens Samtykke kan antage lønnet Medhjælp af enhver Art. Nu hørte vi, at Ministeren var heller ikke fornøjet med dem, han skulde vælge, han vilde have valgt nogle Embedsmænd, der skulde være i Stand til bedre at repræsentere Regeringen end de, der ere antydede i § 1. Kommissionen skal ogsaa kunne tilkalde enkelte sagkyndige til midlertidig Deltagelse i deres Arbejde. Ja, derom have vi jo en sørgelig Erfaring fra Arbejderkommissionen, thi da den skulde til at arbejde, viste det sig, at det kunde den ikke, medmindre den vilde stille sig ad i forskellige Udvalg, og de maatte endda tilkalde praktiske Folk, men de vare ikke Medlemmer af Kommissionen; det var kun de 11. Saaledes skal nu ogsaa denne Kommission tilkalde sagkyndige, men de skulle ligesom Kommissionens Medlemmer have 10 Kroner i Diæter om Dagen. Det vil jeg gøre en Bemærkning om, thi det forekommer

mig rigtigt, at naar man mener, at det er rigtigt at lade Rigsdagsmændene blive staaende paa disse mærkelige Diæter fra 1849, 6 Kr. om Dagen, saa kunde ogsaa en saadan Kommission nøjes med 6 Kr. om Dagen. Jeg forstaaer ikke, hvorfor man, saa snart Folk ere Rigsdagsmænd, kan tilbyde dem Diæter, som ere under alle andre Landes, naar man da der giver Diæter, og saa gaa op til omkring det dobbelte, saa snart man skal nedsætte en Kommission. Det undrer mig, at de Herrer, som selv ere Rigsdagsmænd, kunne mene, at naar en saadan Kommission skal nedsættes, saa kan det ikke gøres ringere end for 10 Kr. om Dagen til hver; men jeg ved jo nok, at det er almindelig Skik, at naar Ministerierne sende Mænd ud i det ene eller det andet Grinde, saa lade de dem ikke gaa ud med de Diæter, som Rigsdagsmændene faa. At Folketingsmænd kunne foreslaa 10 Kr. for Kommissionen, kan jeg kun forstaa saaledes, at det ikke er Husmænd, der skulle ind i Kommissionen, thi de vilde være evig glade for 6 Kr.; det skulde de nok gøre det for og komme meget godt derfra. Jeg for min Person mener, at en saadan Kommission bør hovedsagelig have Repræsentanter for Arbejderne og Husmændene, og saa mener jeg, at man godt kunde være bekendt at give dem de samme Diæter, som Rigsdagsmændene faa. Jeg haaber derfor, at Lovforslaget maa blive forandret paa dette Punkt.

Jeg skal nu tillade mig en mere almindelig Bemærkning, og det er den, at jeg er selvfølgelig meget glad ved — det er noget, jeg har udtalt for mange Aar siden her i Rigsdagen — at det danste Landbrug begynder at røre sig, enten det nu er de store eller de mindre Landbrugere, men jeg ærgrer mig kun over, at de Herrer, naar de ville henvise til os, ikke tydelig og klart sige os, hvor de ville at vi skulle finde Pengene. Baade de Lovforslag, vi her forhandle om, og de, der tidligere have været fremme i Anledning af, at Landbrugere have begyndt at røre sig, ville jo koste Penge, men hvorfor have de hverken nu eller i Odense sagt os, at de ville staa bag vore Forlangender om, hvad der skal gøres for at staffe Penge til disse høist nødvendige Reformers Gennemførelse? I Slutningen af deres Program siges der jo, at Pengene skulle komme til Beje bl. a. ved, at man indskrænker Udgifterne til uproduktive Øjemed. Men jeg vilde meget have ønsket, at disse 80,000, som jo lade til at være blevne rede af den gamle Tilstand paa det ene og andet Omraade, vilde være med til at rejse sig og tydelig og bestemt sige os, hvor vi kunne